

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhia:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr.,
a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înăpăiază.

Numeri singuratici la 5 cr. se vând la Tipografia, soc. pe acțiun.

Numeri singuratici la 20 bani se vând la librăria G. Cărlan, Ploesti.

HOTĂRÎREA CONGRESULUI NAȚIONAL-BISERICESC.

După o dezbateră de 7 ore, la care au participat nu mai puțin ca 15 oratori, congresul național-bisericesc a hotărât aseară la 7^{1/2} ore, cu 40 VOTURI, CONTRA 28, să ceară și să primească dela stat întregirea salarelor preoțești, cu rezerva propusă de consistorul metropolitan.

Dela congres.

— Încheierea. —

Sibiu, 30 Maiu n.

După o luptă mare și interesantă congresul s'a încheiat aseară târziu, la orele 7^{1/2}.

S'a primit în fine cu majoritate de voturi propunerea consistorului metropolitan, recomandată și de comisiunea de 9.

Hotărârea e de o epocală însemnată. Prin ea se deschide o nouă eră în istoria bisericii și a poporului nostru. Statul câștigă asupra preoților noștri, în schimbul unor sume de bani, o înviuare morală nemăsurată, pe care până acum eu nici un preț nu și-a putut-o câștiga. Ușița 'i-s'a deschis, și el va intra în forlăreața, până acum inexpugnabilă, ca un dușman, la început, ci ca un binefăcător... Urmările pot fi și vor fi incalculabil de desastroase. Chiar aceia, cari au opinat acum din considerări de oportunitate, să deschidă ușița, au făcut-o, sîntem convinși, cu temere și trică, siliti de miseria preoției, și atrași de nădejdea că regimul va fi mai cinstit în procedurile sale, decât până acum. Totodată ei au luat și un conclud, care înseamnă pregătirea bisericii pentru un timp când preoții sei se nu mai fie avertați la ajutor de stat. Concluzul acesta e însă mai mult o enunțiațiune platonică, întocmai ca și rezerva, ce se pune primirei.

Ne temem, că mai bine au nimerit adevărul acei preoți de inimă, cari cu căldură și entuziasm laudabil au plecat principalul contra respingerii oricărei ingerințe a statului. Și susținătorii primirei au fost conduși de sigur de considerațiuni și intențiuni bune; punctul lor de plecare a fost însă mai puțin înalt, mai resignat, mai supus înțepăturilor, caracterizate așa de a propozi prin rescriptul cel mai nou al ministrului, care constituie o adevărată terorizare.

Ministrul observă, luând la cunoștință convocarea congresului, că oricare ar fi concluzul acestuia, nu va prejudicia, ca legea se fie executată.

Cât pentru dezbateră din congres, recunoaștem cu plăcere, a fost înaltă și deamă, cu câteva excepții; și e chiar de regretat, că au răsunat cu ușurătate și cuvinte, cari contestau că autonomia ar fi fost atacată, violată, cu toate că însuși raportul consistorului metropolitan constată atacarea autonomiei.

În cele următoare vom da pe scurt decursul sedinței a treia, rezervându-ne a-l mai întregi în alți numeri.

Sedința III.

Se începe la 4 ore sub prezidiul Metropolitanului.

Sim. Dămian, avocat în Brașov, vorbește mai pe scurt, contra primirei, fiindcă vătămă autonomia.

Ignatie Pap, asesor consistorial în Arad e pentru primire. Încearcă a împărtăși nedumeririle celor-ce combat propunerea. Lui Măneguțiu îi răspunde că timpurile s'au schimbat; pretențiunile sunt mari, miseria crește. După datele bisericii în diecesă Aradului se cer 125.000 fl. la întregire, cu toate că sunt puțini cari pot reflecta la salar până la 800 fl. În districtul orădan

poporul e sărăcit, pietatea 'i-a scăzut, nu poate și nu vrea să mai dea preoase preotului. Primește și din punct de vedere confesional, că preoții gr-cat, și toate celelalte confesiuni vor primi și e datorința statului să dea întregirea.

M. Cirlea vorbește pentru și face amendament la prop. comisiei, că concluzul congresului să-l execute consist. metropolitan având să facă raport proximalui congres.

Vas. Dămian, protop. în Brad, vorbește admirabil în contra primirei. Figură atletică, blândă, și simpatice, stă ca un apostol în mijlocul bisericii, în fața biroului, și vorbește cald, emoționat și adânc convins, dintr'un punct de vedere înalt, moral și național.

Patronatul cel mai cras se va pune pe biserica noastră, — zice vorbitorul, — statul ne oferă spre subscriere un contract bilateral. În schimbul autonomiei încălcate, ne oferă favoruri materiale.

Tot cu înbierea favorurilor materiale ne-au ispitit înainte cu 200 de ani, și ne-au desbinat în două. Noi cari nu ne-am plecat atunci, ci cu valuri ne-am luptat, azi putem fi mândri că avem cea mai frumoasă biserică, autonomă. Și acum se ne ingenuchem?

În fața forței trebuie să desășur rezistență, și să nu deschid însuși porțile. Primește propunerea dlui M. Popovici.

Ioan car. Pușcariu, vorbește cu ușurință pentru primire. Îi e urît de bogatul nemilostiv și săracul fudul. Zice că preoțimea noastră săracă se arată aci fudulă. Dacă nu primesc Caransebeșenii, noi primim. Statul n'ar fi pus alte condiții decât, ca suma să ajungă în mâinile preoților. Ci că ar fi pățit... Autonomia n'ar fi vătămă...

Vorbitorul e întrerupt des, provoacă resens.

Se cere și se hotărăște închiderea discuției.

Mai sînt prenotați 4 vorbitori, 2 pro, și 2 contra. Se aleg oratori generali **Dr. Nestor Opresan** și **P. Cosma**.

Dr. N. Opresan e contra și e puternic în argumentare. Se miră, că sînt oameni, cari susțin, că nu-l atacă autonomia.

Citează §-i, cu cari dovedește violarea ei, lucru recunoscut și de consistorul metropolitan.

Ceea-ce comisioanele prezintă drept o condiție a noștră, nu înseamnă nimic, căci legea îl obligă pe ministrul să se pună în legătură cu episcopii.

Dacă comisioanele crede, că nu se vor pute disciplina preoții, hotărînd de acum neprimirea, apoi cum se vor pute opri și disciplina mai târziu, după-ce au gustat deja din fructul oprit? Mai ușor e a-i opri de acum.

Dar' ceea-ce ar pute face singuraticii, nu poate să o facă congresul. Când e vorba de mântuirea autonomiei, nu e permis să fim cu considerare la particulari. Să avem în vedere interesele mari ale bisericii și să nu lucrăm la jignirea autonomiei ei.

P. Cosma e pentru. Crede că a fost o greșeală a se hotărî lucrul în congres, unde sînt trei baze diferite. În Bănău preoții au sesii de pămînt, în Ardeal n'au.

Cât pentru autonomie, dacă e vătămă, acum faptul s'a săvîrșit, și vătămarea e în lege. De aceasta trebuia să aibă grijă cei-ce au fost în parlament când s'a desbătut legea acolo. (Alusie la Goldiș).

E adevărat, că în sensul legii preoții nu pot cere ajutorul, decât prin mijlocirea consistoriilor, dar' avem acî rescriptul ministrului de culte către Metropolitanul, prin care ia la cunoștință conchegerea congresului. Ministrul zice (oratorul cetește): găsesc necesar să relevez că ori-ce conclud va aduce congresul, nu va prejudicia, ca legea se executeze. (Resens general).

Dacă nu primim, atunci se tragem consecvențele, măcar de ar trebui să meargă episcopii în temniță, cum au mers la 1854 ai unitarilor, când n'au voit să primească patenta.

Neprimind noi întroducăm anarhia, că vor primi-o preoții, cum primesc ajutorul numit împărătesc. Unul a sărutat mîna solgăbirului, când 'i-a dat banii. (Murmur).

Să nu ne închipuim că frații gr-cat nu vor primi. Pe basa legii acesteia

ministrul a pus în curgere și pentru ei ajutoare, până se va face lege și pe seama lor... (?).

Și vor primi și cei din Caransebeș, deși acum se arată contra. Doar' de acum până la sfîrșitul lui Iunie e mai mult timp, ca să se schimbe, decât a fost dela Dumineca Tomei până acum, și vedem aici că în acest interval scurt și-au schimbat părerile oameni, cari se sînt mari și înțelepți...

Votarea.

Dezbateră e închisă. Mai vorbește pe scurt propunătorii Măneguțiu, prot. **M. Popovici** și **Dr. Mihai**. Urmează votarea. S'a cerut vot nominal.

Metropolitul zice că va pune la vot contra-propunerea dlui Popovici; primindu-se aceasta cade a comisiei, căzînd aceasta se primește a comisiei.

Mangra, sare nervos, cu regulamentul în mînă, sbiară furios, și cu provocare la un §-cere votare separată la ambe propunerile.

Se admite.

Rezultatul e: Pentru propunerea dlui M. Popovici 28, contra 40.

Pentru a comisiei 40, contra 26, Măneguțiu își retrage a sa.

Propunerea dlui **P. Cosma**, pri-vitor la instituirea unor Români în ministerul cultelor s'a primit fără dezbateră. Dl Mangra, care Duminecă era zorit să iee cuvîntul la ea, în timp nepotrivit, acum a tăcut; pare-că Goldiș 'i-a șoptit earăși ceva.

Cu acestea congresul s'a închis după câteva cuvinte de mufumit ale Metropolitanului.

Nedumerirea pare-că e mai mare acum, ca înainte de congres, pentru-că acum toți vîd mai clar în chestiune.

Discursuri și acte.

— Dela congres. —

Vorbirea dlui Măneguțiu.

Vechii preoți români ortodoxi, părinții și moșii noștri, n'au avut salarie — și au trăit alipii de popor, străduindu-se a-l păstori pe acesta așa, ca cu diavolii să împărțeau și pe dinși din roadele muncii sale.

Din astă strînsă alipire către popor, necesită în prima linie prin întrebarea de subsistență, a urmat însă ael nemeritabil câștig și folos, că — spre deosebire de multe alte neamuri și confesiuni, spre deosebire, aș zice, de toate acele neamuri și confesiuni câte — mai favorite de soarte — și-au putut salaria, unele chiar imbuia preoțimea lor, — ni-s'a conservat legea și datinele și acea evlavie specifică românească, care până azi constituie nu numai nota caracteristică, ci și murul tare și neclătit, ce ne-a apărut poporul de invasiuni dușmane, ca și de influențe pernicioase, străine și demoralizatoare...

Părinții noștri așa au trăit — și căt pentru cele materiale nu au stat de fapt înderăt preoțimea altora; — din contra prin hărnicia și economisarea lor proverbială, muncind din greu pămîntul alături cu poporul — și adăugînd către munca și cruțarea aceasta venitele lor preoțești, s'au distins în general prin o perfectă gospodărie și bunăstare nu numai față de popor însuși, ci și față de amplexații bisericesti ori civili fix plățiți. Și mulți dinari sînt ai preoției noastre prin fondurile tuturor instituțiilor românești, — și multe generațiuni de inteligenți crescute au fost din munca, din prescura, din incomparabila cruțare a preotului românesc...

Notez vecinul adevăr, că nu cel-ce câștigă mult, nici cel cu mult plătit — are; ci cel-ce muncește mult și cruțează mult.

Acele timpuri ale părinților însă au trecut de mult, circumstanțele și modul de traiu schimbate reclamă azi măsuri schimbate, și noi, durere, puțin am mai făcut de atunci.

Una însă nu vreau nici azi să se întempele.

Nu voiui nici azi să vîd pe preotul român făcut domn, nici azi nu vreau să-l vîd asemănându-se unor preoți de

alt neam, pomadiați, cu pipa în gură, cu baierile dela jascău atîrnînd din buzunare, cu nasul violet, cu întorsături de harlequin...

Nu voiui să despart și să depart pe preotul român de popor, de munca lui, de bucuriile lui, de păsurile și durerile lui... Vai de noi, de legea noastră, când preotul român, salariat domnește, neavisat la popor, nepăsător de popor, — se va căruța cu eleganță, imitînd alurele domnilor, și pasiunile lor și ale lor pretenții...

Drept toate aceste, mărit congres, eu nu aflui nici un năez în lipsa de salarii grase, ci aflui aci din contra salutare...

Nu aș da salarii grase preoției satești nici atunci, când aș ave nu fond central de milioane; aș folosi aceste milioane spre cultivarea clerului și a poporului, aș fonda instituții mărețe de cultură, dar' nu aș da salare... Ce credeți: E bine păstori azi poporul român din Bucovina?... Eu m'am înfiorat, și am rămas adânc mîhnit de decadența, ce am văzut-o la acest sorman popor!

Nu dar' salare grase întrebuesc, ci numai regularea unei dotațiuni cinstite. Și chiar această cinstită dotațiune nu o cerem dela centru, nici o vom primi dela străin, ci în linia primă dela poporul, pe care-l servim, dela poporul, de care nu vom, nu putem ca să ne despărțim, dela poporul, care hrănește cu munca sa atîta lită străină, dar' pentru propria-i cultură a adus întodeauna relativ o jertfă minimă.

Câtă vreme unitarul din oraș, ce bate cu ciocanul, nu are o sisă deasupra capului, nici viață în bădătură, trăește o întreagă viață fără a pute numi altceva al seu, decât sufletul în oase și câștigul amar a ciocanului de pe o zi pe alta, plătește câte 16 fl. anual repartit spre susținerea parohiei sale: și 15 fl. și 30 fl. și 50 fl. stola pentru o înmormîntare; — câtă vreme Sasul dă preotului seu clăi de grâu sese, didactre la școală zeci de florini și competențe stolare zeci de florini; — pe când Românul și azi, ca cu o sută de ani înainte, vrea să-și tie preot și biserica cu ferdeluța, îl plătește pentru funcțiuni cu grosia, sbiară când trebuie să de 1 fl. pe înmormîntare; — câtă vreme cu plătesc 15 fl. didactru la o școală elementară din Tîrgul-Mureșului pentru copilul meu, ear' țeranul român, rîu datat, voește să-și tină școală și învățator, dar' se nu pui pe el o coroană de plată, că strigă ca din gura serpelui... rămîne susținînd adevărul, că rîu am datat pe Românul, care își plătea pe deasul cu câteva mîerte și-și alegea totdeauna pe cel mai ieftin; — rîu l'am datat a face față, a cărpi, ci nu a-și împlini datorințele culturale către sine însuși...

Rîu ne-am datat și noi, a scusa toate cu mult descătata noastră sărăcie și cu această frasă goală am rămas cu rușine înăpăia altor neamuri în cele culturale și totodată am învățat poporul un învăț rîu: — învăț de a-și cărpi cu nimicuri trebuințele sale culturale, învăț de a nu se încrede în propriile-i forțe, învăț de a se scusa de toate și pentru toate cu ciuha sărăciei...

A fost numai o vorbă de scusă goală, cu care oameni lenesi și timizi, oameni, ce nu cunosc poporul și referințele, ori nu știu trata cu el, au debeat, spunîndu-ne, că s'ar prăpădi lumea, dacă am încerca a scoate taxa sidoxială de 1 coroană de pe popor. Este numai o scusă goală, cu care acoperim indolența, rîul gust și rîul învăț, când zicem, că poporul nostru, inteligența și chiar preoțimea noastră nu cetește cărți și jurnale pentru sărăcie... Nu, ci din contra el este și va rămîne sărac, pe cît timp nu va ave trebuințe culturale... Este și va rămîne sărac, dar' nimenea nu va zice, că el, poporul nostru, ar fi sărăcit, pentru-că ar fi jertfit prea mult pentru cultură; — din contra de ar fi jertfit mult pentru aceasta, nu ar pute fi atât de sărac... Și de-l vom pune cu o zi mai curînd la mai mari jertfe în acest scop, cu o zi mai curînd îl vom ridica din sărăcie la bunăstare, pentru-că cultura bunăstare este, și putere este, și libertate este...

Organul de frunte al Sașilor de aici scria înainte cu câteva zile unele ca aceste:

»De sute de ani sîntem avertați la propria putere și fiindcă am cerut mult dela poporul nostru, el a și putut presta mult. A lăsa să se înrădăceze la el gîndul, că ajutorul străin

ar pute să ne fie de folos pentru școalele noastre, că n'am fi destul de tari de a le susține noi înșine, înseamnă a slăbi poporul moralicește și contribue a tăia creanga pe care stăm...

Organul acesta spune aci un mare adevăr...

Da, poporul săsesse a prestat și prestează mult pentru biserica și școala sa — și nu a sărăcit, ci din contra a trebuit să lucreze mult și să cruțeze mult, ca mult să poată presta... Mai săraci sînt mii și mii de Români, cari nici-cînd nu au jertfit ceva pentru biserica și școală și tot atât de săraci sînt cei-ce se imbuibă din spinarea altora, și cînd pe sine au să se hrănească, nu pot trăi din propria-le hărnicie, ci numai ca domni, ori ca cociși...

Mărit congres!

Am vorbit până aci cuvîntul în contra acelor, cari acceptăză dotațiunea dela stat pentru motiv, că ne trebuie, că sîntem săraci — și cred, că 'mi-a succed a dovedi, că acest motiv nu face parale, nu merită a fi serios considerat...

Să se caute numai după mijloacele proprii — și nu vom ave lipsă de ajutor străin... Nu, nici atunci, când ni-s'ar da din bunavoință și fără rezerve și condițiuni...

Dar' cînd pentru acest blid de linte ni-se cere să dăm în schimb dreptul nostru de primogenitură, atunci — națională fiind biserica — demnitatea noastră națională pretinde, ca să respingem cu atât mai virtos acest dar dănaic, acest blid de linte, această rimă din undiță, această elemosină a desfrînatului...

Un alt motiv, unic în felul seu, și — după părerea mea — tot atât de puțin tomenic ca și al sărăciei vorbește pentru primirea darului dela guvern. Este frica de demoralizare a clerului, frica de eventualitatea, că preoțimea noastră, nerespectînd votul bisericii, va cere și va primi toși dotațiunea.

Întru spriginirea acestui motiv se face provocare la tristul cas de precedentă cu așa numitul ajutor împărătesc...

Să am iertare, dar' după știința mea și după acte noi am perdat acest ajutor, pentru-că la împărțirea lui am abusat în mod neiertat — și am convingerea, că astfel împărțit, acel ajutor nu ne-a servit spre ajutorare, ci spre demoralizare.

(Vorbitorul vrea să aducă exemple, dar' absta, fiindcă prezidiul zice că deviază).

Ear' ce privește disciplina a celor puțini preoți, de regulă cei mai decăzuți, cari la început au nerespectat votul bisericii, — apoi mă rog de iertare, dar' disciplinarea aceasta nici nu s'a încercat și adecă nu pentru-că ea nu s'ar fi putut, ci pentru-că nu s'a vrut.

(Vorbitorul desfășură pe larg cum s'a întemplat aceasta și apoi încheie):

Da, s'ar fi putut da la început cu o minimă controlă (nu zic rigoare) valoare deplină votului bisericii, — dar' s'a întrelăsat aceasta și — prin întrelăsare — am introdus demoralizare. Rămîne un motiv plausibil și veritabil, vorbind pentru primire. Este temerea — de treceri la altă lege. (Prezidiul îi spune, că nimeni n'a pomenit de aceasta, și oratorul trece și el înainte).

Știu hotărît, că întreaga noastră preoție constie ar primi mai bucurios 50 fl. dela biserică, decât 100 fl. dela stat... Știu hotărît, că întreaga noastră preoție constie dorește regularea și ameliorarea faptică a dotațiunei preoțești, nu însă ajutor străin... Știu hotărît, că preoțimea noastră este mulțumită, dacă litera legii se aduce în consonanță cu realitatea, adecă, dacă se asigură preoților cu calificațiune de cl. I. venitul de 800 fl. celor de cl. II. 600 fl. și celor de cl. III. 400 fl. Nici statul nu promite mai mult — și vorba e că numai se promite... și numai după 9 ani, — și numai cu condițiuni urite se promite... Știu hotărît, că preoțimea noastră nu dorește ranjarea parochiilor după clase, ci ranjarea parochiilor în clase după calificațiunea lor...

Și în fine știu hotărît, că ameliorarea dotațiunilor preoțești la minimele normate în lege s'ar fi putut face și până acum, se poate face acum, — dacă vom rupe cu neactivitatea omoritoare și cu trecutul, ce ne-a osîndit a ridica azi în circumstanțe total schimbate aceleași pre-

stațiuni dela popor, cari le aveam înaintea cu 50, chiar cu 100 de ani... Să ridicăm darea culturală la poporul dela nimica de azi, — ridicând astfel cu o cale capacitatea sa de muncă și de câștig, — ridicându-l din sărăcie și indolența de azi, la activitatea și bunăstarea, ce sunt un rezultat natural al prestațiilor înmulțite...

Să se erueze exact, să se reguleze, să se amelioreze la posibil dotațiunile preoțești, să se facă economie în parohii, — și se va vedea, că puține rămân, cari nu-și pot dota pe parohul lor...

Să se facă apoi adevărată economie la centru, îndeosebi să se ridice rentabilitatea capitalului și a așezămintelor noastre și să se sisteze anumite căpături netrebne, cari ne costă sute și mii și nu dau pentru biserică nici un fel de contravaloare... Să se creeze din mijloacele ce deja le avem și din cele ce, voină le avem, le vom avea — fondul preoțesc (sodoxial) și să se dea de aci fiecăru preot *fără excepțiune* un cuotient stabil drept legătură a tuturor cu centrul și drept eficace mijloc de disciplină; în fine să se dea întregirea dotațiunii la minimul normal tuturor celor, cari nu l-ar avea nici dela parohie, nici după cuotientul acum precizat.

Și nu vom avea de loc nici o trebuință de ajutor străin, căci: »Cel ce se razimă pe străin, acela are să piară, ear' Românul zice una și bună:

»N'astepta ajutor dela dușman, cum nu aștepti: »Omenie dela Țigan».

Nu primesc dotațiunile dela stat.

Mărit congres! Rămânând pe acest punct negativ, că »nu primesc dotațiunile dela stat», m'as face vinovat de nerespatarea dorințelor alor peste 100 de preoți, cari m'au trimis aici.

Situațiunea de azi a preoției este de fapt nesuferibilă, — și dacă vom să păstrăm prestigiul bisericeii, — și dacă vom ca preoția noastră să-și recâștige fiduția pierdută, — și dacă vom ca să domnească în biserică ordinea, armonia și disciplina, vârsând totodată o bucurie generală în sinul clerului nostru: — atunci trebuie să recunoaștem, că schimbarea acestei nesuferibile situațiuni este totodată și *neamănavară*, trebuie să recunoaștem, că nu ne mai este permis a ne despărți — fără de un rezultat pozitiv.

Drept ce am onorul a face și pentru cazul, că necondiționat s'ar respinge ajutorul oferit de guvern și pentru cazul, că acela s'ar accepta cu anumite condițiuni, următoarea propunere pozitivă: (Am publicat-o ieri).

Contra-propunerea dlui protopop M. Popoviciu.

Considerând că articolul de lege XIV. din 1898 despre întregirea dotațiunii parohiale violează în mod expres prin dispozițiunile cuprinse în acel articol de lege autonomia bisericeii noastre ortodoxe naționale;

considerând că în puterea statutului organic congresul național-bisericesc este chemat a apăra autonomia bisericeii și a lua poziție față cu ori-care ingerință cu vedită tendență de a vătămă organismul autonom al bisericeii noastre;

considerând că regularea dotațiunii parohiale aparține exclusiv competenței autorităților noastre bisericești;

considerând în fine că prin concludul de sub nr. 73 din anul 1895, congresul național-bisericesc s'a pronunțat limpede și categoric, că în afacerea dotațiunii clerului nu poate admite de loc ingerința guvernului, accentuând clar și hotărât că o eventuală subvențiune din partea statului, primește numai pentru cazul dacă se asemează și se pune la dispoziția autorităților noastre superioare bisericești într-o sumă generală

pentru biserică, ca atare, ear' nu preoților ca particulari:

În urma acestor considerante congresul național-bisericesc enunță că nu poate primi întregirea dotațiunii sub condițiunile cuprinse în articolul de lege XIV. din 1898.

Raportul consistorului metropolitan.

Mărit congres!

Înaltul guvern al țerei noastre, urmând a împlini promisiunea dată la pertractarea legilor politice-bisericești, că va veni întru ajutor confesiunilor receptate în țeară spre a ameliora starea materială a preoților lor, a prezentat dietei țerei un proiect de lege despre întregirea venitului preoțesc, sau adică parohial.

Proiectul acesta de lege conținând dispozițiuni prejudeționale autonomiei noastre bisericești, consistoarele noastre eparchiale au așternut camerei deputaților o reprezentațiune motivată, și au cerut ca proiectul de lege să se restituie guvernului cu însărcinarea, ca să asculte confesiunile — între acelea firește și biserică noastră, și prelucrând proiectul de lege în consonanță cu legile cardinale ale țerei, cari asigură autonomia confesiunilor, să-l prezente spre pertractare în redactare nouă.

Aceiași reprezentațiune s'a subțernut mai apoi din partea metropoliei și casei magnaților în numele tuturor consistoarelor noastre eparchiale, cu același petiț ca mai înainte.

Legislațiunea țerei însă a votat proiectul de lege în ambele case ale dietei, cu puține modificări, și astfel acela votat de dietă, și sancționat de Monarhul, s'a promulgat în colecțiunea legilor țerei la 15 Iunie 1898 căl. n. ca al XIV. articlu de lege din anul 1898 și a devenit lege obligătoare la finea lui Iunie 1898.

Subsemnatul consistor, în sesiunea sa de an, ținând că trebuie să-și dea seamă despre *normele legii în raport cu autonomia bisericeii*, n'a ezitat nici un moment de a recunoaște legei regnicolare o *gravitate extraordinară*, ca și care abia va fi mai avut vre-o chestiune bisericească dela întemeierea constituțiunii noastre bisericești până în momentul de față, și care impunea bisericeii în mod imperativ datorința de a regula ținuta organelor sale față de cerințele legii regnicolare.

În conștiința acestei datorințe subsemnatul consistor a îndrăznit să promoveze chestiunea întregirii venitului preoțesc în condițiunile legii la sinoadele eparchiale din est-an, pentru-ca în prima linie acelea în calitate lor ca reprezentanți singuraticelor eparchii, și se pronunțe în cauză rămânând, ca voturile lor, în cas, dacă ar fi divergențe și n'ar manifesta unitatea în biserică, să se subțearnă unui congres național-bisericesc extraordinar, convocat în acest scop pe ziua de 16/28 a lunii curente.

De fapt voturile sinoadelor eparchiale ne prezentă disparitate în vederile reprezentanților singuraticelor eparchii, cari inomis reclamau convocarea congresului național-bisericesc extraordinar.

Convocat acela, ne luăm voea a prezenta măritului congres în aclus sub 7. conclusele sinoadelor eparchiale spre ulterioară și finală enunțațiune normativă în cauză, — ear' în scopul luminării chestiunii din toate punctele de vedere, ne permitem a expune următoarele:

Dintre dispozițiunile legii, cuprinse în 23 §-i, prejudeționale pentru autonomia bisericeii noastre este mai nainte de toate *principiul fundamental*, în aplicarea căruia dotațiunea acordată de stat nu se dă bisericeii ca atari într-o sumă generală asemnată la dispozițiunea autorităților bisericești superioare,

precum enunțase consistorul metropolitan în concludul din 22 August 1894, nr. 192, încuviințat de congresul național-bisericesc din anul 1895 prin concludul nr. 73, — ba nu se acordă nici chiar parohiilor, ci se dă parohiilor ad personam (§ 3 din lege).

Deasemenea prejudețioasă este dispozițiunea din §. 2 al legii, în întelesul căruia venitul posturilor de parohii, cari s'au înființat după 1 Ianuarie 1898 și al celor, cari se vor înființa de aci încolo, se va întregi numai atunci, dacă ministrul află organizarea aceloră motivată.

Drept corolar la această dispozițiune §. 15 din lege acordă ministrului dreptul, să provoace autoritatea bisericeii a afilia o comună la alta, când venitul parohial întregit dela stat ar scădea în mod permanent.

Sub și mai gravă excepțiune cad §-ii 7, 8 și 9 din lege, anume pentru delictele politice, cari prea ușor pot fi atribuite preoților, pentru greutatea pedepselor, cari se normează acolo, — pentru vexațiunile și intimidarea preoților cu procese disciplinare, luată fiind ministrului libertatea nelimitată de a se conforma, sau a nu se conforma sentinței disciplinare a judecătorilor bisericești, și prin urmare a denega sau a sista întregirea venitului și atunci, când preotul s'a declarat nevinovat.

Gravamen just poate forma mai departe §. 17 din lege, conform căruia ministrul aseamnă sumele dotațiionale la dispozițiunea autorităților confesionale pe lângă condițiuni, cari nu sunt precizate în lege, și în ultima linie depind dela ministrul.

Acestea sunt cele mai momentose dispozițiuni ale legii, cari nu se pot concorda pe deplin cu autonomia unei bisericeii, care ca a noastră, cu constituțiunea sa garantată prin legile țerei, — conform dispozițiunilor generale din stat. org. capit. I, își regulează, administrează și conduce independent afacerile sale bisericești, școlare și fundaționale, în toate părțile și fac toriei constitutive. (Va urma).

Lista voturilor.

Eată cum s'au împărțit voturile. Pentru propunerea dlui Popoviciu, pe care o dăm întreagă mai sus au votat următorii:

Filip Adam, Dr. Traian Bădescu, Cor. Brediceanu, R. Clorogar, Sim. Dămian, Vas. Dămian, P. Drăgălina, Andrei Ghidiu, Dr. P. Ionescu, Dr. L. Leményi, Ioan Lengheru, N. Măneșcu, V. Mungra, Trifon Miclea, Fil. Musta, Dr. N. Olariu, Seb. Olariu, Dr. Nestor Oprean, Ioan Pinciu, Al. Popoviciu, Dr. George Popoviciu, Georgiu Popoviciu, Mihail Popoviciu, Tului Roșescu, I. Russu - Șirianu, Teod. caval. de Seracin, Ioan Sărbu și Petru Tisu = 28.

Contra aceleiași propuneri: George Ardelean, Ambrosiu Bărsan, George Bogoieci, Teod. Ceoneta, Mihail Cirlea, Petru Corcan, P. Cosma, Dr. Elie Cristea, Ilie Curescu, Iuliu Dan, Dr. Farcaș, Ios. Goldiș, Ioan Groza, Aug. Hamsea, Voicu Hamsea, Tit Hațeg, N. Ivan, Dr. I. Mihai, Eugen Mocsonyi, Zeno Mocsonyi, Dr. Oncu, Ioan Papiu, Ign. Pap, Ioan Pap, Al. Păcurariu, I. Petric, P. Pipos, Dr. N. Popoviciu, Ioan de Preda, Dr. Il. Pușcariu, Ioan cav. de Pușcariu, Dr. Tr. Putici, N. Roesin, P. Rotariu, Vasile Segărcianu, Dr. Ioan Șenchea, L. Simonescu, Dr. Ilie Trăilă, P. Truța, M. Voileanu-40.

La propunerea comisiunii, toți aceștia au fost pentru, ear' aceia au fost contra toți, minus 2, adică 26.

Sibiul, 30 Maiu n.

Semne de pace. Un ziar rusesc, despre care se știe că stă foarte aproape de cercurile guvernamentale din Petersburg, scria zilele trecute referitor la *Bosnia și Herțegovina* următoarele:

»Probabil, că o mare putere (firește, *Rusia*. Red. »Trib.») va provoca mai curând sau mai târziu pe *Austro-Ungaria*, să ese din *Bosnia și Herțegovina*. Cum înseamnă această »i se poate câștiga valoare numai prin constrângere cu forța armată, ear' pentru aceasta nu e timpul acomodat acum, — trebuie să se aștepte dezvoltarea împrejurărilor. Un lucru e cert; *Austro-Ungaria* se nu îndrăznească să declare anexarea țărilor nimitate».

Tot semne de pace sunt acestea și semne despre »buna înțelegere» între puterile cari »i-au trimis reprezentanți la Haga să facă desarmarea!

»PATRIA» EARĂȘI CONFISCATĂ. Numărul din urmă al valorosului organ național din Bucovina a apărut earăși mutilat. Multe pasaje din primul articol, precum și o cronică sunt șterse, ear' locul lor e umplut cu laconici: »confiscat». Cindate stări de lucruri!

Crisa. Ministrul maghiari, sosiți la Viena, s'au întrunit imediat în conferență, ca să discute asupra situației. Ministrul vor rămâne mai multe zile în Viena, pentru-că deciziunea Monarhului nu va urma în curând. După conferență prim-ministrul Széll a fost primit în audiență la palat, la orele douăsprezece. Tot ieri a fost primit în audiență și prim-ministrul austriac Thun. Despre planurile Coroanei nu a străbătut încă nimic în publicitate.

Conferența interparlamentară. Berzeviciu Albert, vicepresidentul grupului maghiar din uniunea interparlamentară, a adresat circular tuturor deputaților maghiari, invitându-i să iee parte cât se poate de mulți la congresul ce se va ține anul acesta la *Christiania*. Presidentul grupului a fost până acum prim-ministrul Széll, dar' a demisionat. Noul president va fi ales în luna viitoare.

Pentru muncitori. În una din cele mai apropiate ședințe ale dietei maghiare, ministrul de homezi va fi interpellat, că are de cuget a se pune în înțelegere cu ministrul comun de războiu și a stabili alt termin pentru convocarea sub arme a rezerviștilor, nu tocmai lunile în cari sătenii sunt ocupați cu munca câmpului?

Inițiativa în direcția aceasta a luat-o congregația comitatului *Cenad*, care a făcut reprezentație la dietă, în anul trecut.

Proces de presă. »Năr Noviny», energeticul organ de publicitate al Slovacilor e de nou amenințat cu proces de presă, și anume pentru niște reproduceri scoase din foaia polonă »Krai» din Petersburg și din »Kievskoe Slovo» din Kiev, cari au scris articoli favorabili Slovacilor.

Era nouă se prezintă bine sub deviza »lege, drept și dreptate».

Dela Ligă.

Congresul Ligei culturale va fi ținut în zilele de 5 și 6 Iunie. Pentru aranjarea acestui congres se întrunesc Sâmbătă, în adunare generală, la București, toți membrii secției centrale. În această adunare se va hotărî definitiv chestiunile de fond, cari vor face obiectul discuțiunilor din congres. Se va discuta între altele despre mijloacele, ce se vor întrebuința pentru formarea milionului Ligei. O altă chestiune de discutat e aceea de a înființa câte un comitet de dame pe lângă fiecare secție a Ligei. Anul acesta s'a înființat un asemenea comitet pe lângă secția centrală și foloasele aduse Ligei au fost remarcabile. Se speră, că înființarea comitetelor de dame va contribui mult la reușita planului de reorganizare.

Sovinism la culme.

La o adunare generală a dascălilor unguri ce s'a ținut în Baia-de-Criș în scopul de a câștiga pe Români pentru cultura maghiară, un dascăl cu numele György Aladár, între alte prostii a zis și următoarele: »În Ungaria fiecare om nu poate fi decât Maghiar. Sunt și totdeauna vor fi Unguri greco-catolici și greco-orientali, Unguri cari vorbesc în limba valahă, dar' vai lor, dacă vor uita, că trăind aici pe pământ maghiar ei sunt Maghiari și că Maghiarul care vorbește în limba valahă, nici-când nu poate fi dușmanul Maghiarului care vorbește în limba maghiară, Maghiarului greco-catolic, sau celui calvin, ori de confesia mosaică, pentru-că toți sunt numai Maghiari. Aici trebuie să trăim, aici trebuie să murim, ca frații împreună, și acela care voește să ridice părete despărțitor între Maghiarul care vorbește în limba valahă și între alți concetățeni, acela sevrșește crimă împotriva patriei sale».

Dascăli nu glumă, argații lui Wlasics, stăfăcătorul și maghiarisătorul de școale românești!

La chestiunea »ajutorului».

De pe Secas, Maiu 1899.

»Un preot gr-cat.» cu expunerile sale din nr. 103 al »Tribunei», referitoare la ajutorul de stat, m'ia încălzit inima și m'ia dat a crede, că tot ce și dînsul vor fi cugetând mulți din sinul preoției gr-cat. rurale.

Deși laic, dar' am cetit și eu cu drag enunțațiunile atât de corecte și românești ale preoților *Hărășian, Suciu și Bofian*; ba ca locuitor pe Secas, chiar m'am interesat să afl și ținuta preoției gr-cat. din tractul Sebișului — față de această temă atât de odioasă, »primirea ori respingerea ajutorului».

Am întrebat pe unii din preoții cunoscuți a acestor părți. — »Mi-s'a spus că: sinodul de primăvară s'a ținut pe la mijlocul păsărilor. Referitor la chestia ajutorului de stat, »și-a permis unul din membrii sinodului, a o suleva, propunând, a se face un energetic protest la locurile competente contra primirii ajutorului în cunoscutele condiții rușinoase și umilitoare; ba a recomandat trimi-

FOIȚA »TRIBUNEI».

ÎNVIERE.

— Roman —

de Leo Tolstoi.

(Urmare).

— Dar' răspunsul pe care l'am dat tot asta spune! — îi explică presidentul. »Fără intenția de a fura» e ca-și-cum am zice că nu este vinovată.

— Da, dar' cu condiția să se adauge: cu circumstanțe atenuante, ca să achităm pe acuzată! — spuse negustorul, mândru de invenția sa.

Și toată lumea era așa de ostentată și acele lungi discuțiuni zăpăcise atât de mult capetele tuturor, că nimănui nu-i veni în gând să adauge la răspuns: »Da, dar' fără intenția, ca să omoare».

Chiar și lui Nekhludov nu-i trecu prin cap gândul asta, absorbit cum era de durerea și de neliniștea sa. Răspunsurile fură scrise, așa cum fuseseră primite de către jurați și așa fură date tribunalului.

Rabelais povestește că un jurist, chemat să tranșeze un proces, după-ce citise o grămadă de articole din lege și după-ce oțetise douăzeci de pagini neînțelese,

propuse colegilor sei să tragă la sorți judecata. Dacă zarurile dau un număr cu soț, acuzatorul ar fi avut dreptate, dacă numărul era fără soț, ar fi avut dreptate acuzatul.

Tot așa fu și de data asta. Răspunsurile fuseseră primite de jurați nu fiindcă toți erau de aceeași părere. Ele fură primite, mai întâiu fiindcă presidentul tribunalului spunând o cuvântare prea lungă, uitase să spună ceea-ce spunea de obicei într'un asemenea cas, adică, că jurații puteau să răspundă: »Da, dar' fără intenție să omoare». Răspunsurile fuseseră primite, în al doilea rînd, pentru-că colonelul povestise prea cu de-amănuntul istoria nevestei lui cumnatu-seu, ceea-ce plictisise și obosise pe jurați; în al treilea rînd, pentru-că Nekhludov, absorbit de preocupăți personale, nu băgase de seamă că vorbește »fără intenție de a fura» trebuiau să fie însoțite de vorbele: »și fără intenție de a pricinui moartea»; în al patrulea rînd, fiindcă Petre Gherasimovici, încântat că impusese odată părerea sa juraților, se desinteresase în urmarea desbaterilor, și chiar eșise afară din sală pe când presidentul receta răspunsurile. Dar' acele răspunsuri fură adoptate mai ales, fiindcă jurații erau obosiți, pentru-că se grăbeau să scape odată, ca să se ducă se mănânce, așa că primiseră cea dintăiu părere care li-se propusese.

După-ce presidentul isprăvi de cetit răspunsurile, sună. Gendarmul care stă-tuse la ușă, cu sabia scoasă, își băgă

sabia în teacă și se depărtă. Judecătorii se așezară pe fotoliurile lor, și jurații unul câte unul intrară în sala ședinței.

XXIII.

Cu un aer solemn, președintele juraților duse hărțile cu răspunsurile până la masa tribunalului și o dete președintelui de tribunal.

Acela primind-o, o ceti dintr'o aruncătură de ochi și se miră foarte mult, dete din mâni și se întoarse spre colegii lui, ca să le ceară părerea. Era uimit, că jurații dăd un răspuns afirmativ furtului, răspunsese afirmativ și fără reserve la omor. Din acel răspuns urma că Maslova nu luase nici banii, nici inelul și cu toate astea, fără nici un motiv otrăvise pe negustor.

— Ia uită-te ce ineptie m'au adus! — zise președintele întorcându-se spre vecinul din stînga. Condamnarea acelei fete la muncă silnică; și e foarte sigur, că este nevinovată!

— Și de ce ar fi nevinovată? — Dar' asta sare n' ochi! După părerea mea e locul să se aplice articolul 817.

Articolul 817 spune că tribunalul are dreptul să modifice hotărîrea juraților, dacă o judecă nefundată.

— Ce crezi? — întrebă președintele pe vecinul seu.

Judecătorul, cu ochii mari, nu răspunse numai decăt.

Se uită la numărul hărții ce-i era în față, și-i adună cifrele, zicându-și că, dacă suma lor va fi divisibilă cu trei, va sprigini pe președintele în favoarea Maslovei. Suma nu fu divisibilă prin trei; dar' judecătorul, din bunătațe, sprigini pe președinte.

— Poate c'ar trebui într'adevăr să aplicăm articolul 817, — zise el.

— Dar' d-ta, ce zici? — întrebă președintele pe judecătorul cu mura posomorită.

— Eu cred, că pentru toată lumea nu trebuie să facem una ca asta! — răspunse acel magistrat cu glas hotărît. — Și așa se plînge lumea că jurații achită pe vinovați; ce-ai zice dacă și tribunalul s'ar pune să facă așa ceva? Pentru nimic în lume, nu mă învoiesc la una ca asta.

Președintele se uită la cîias.

— Imi pare rău, dar' n'am ce face, — se gândi el; și dete hărțile cu răspunsurile îndărăt președintelui juraților, ca acela s'o cetească.

Nu mai decăt jurații se sculară; și președintele lor, aplecându-se când pe un picior, când pe altul, oeti cu glas tare chestiunile și răspunsurile. Greierul, avocatul, chiar procurorul nu putură să-și ascundă uimirea. Numai preveniții rămăseseră nemicați pe banca lor, neînțelegând rostul acelor răspunsuri.

După aceea jurații sezură ear'. Președintele întorcându-se spre substitut îl întrebă ce pedepse propune pentru preveniți.

Substitutul, încântat de severitatea juraților față de Maslova, pe care el o atribuia numai elocinței lui, tuș, se făcu că se gîndește, și zise:

— Pentru Simon Kartymkin cer aplicarea articolului 1452; pentru Eufemia Botchov, aplicarea articolului... și pentru Caterina Maslova, aplicarea articolului..., dela paragraful...

Pedepsele prevăzute la aceste articole erau, firește, cele mai severe cari se puteau aplica unor casuri de o asemenea natură.

— Tribunalul se retrage pentru a delibera asupra aplicării pedepsei! — zise președintele sculându-se.

Și eși împreună cu cei doi judecători. Pe stradă toți erau veseli că scăpaseră de o sarcină; jurații mai ales flecăreau din toată inima.

— Ei bine! tăcutule, făcărăți ceva frumos! — zise Petre Gherasimovici, apropiându-se de Nekhludov, căruia presidentul îi explica ceva interesant. — Trimiserăți pe acea nenorocită la muncă silnică.

Emoțiunea lui Nekhludov fu atât de puternică, auzind acele cuvinte, că nici nu se mai gândi să se mînie de familiaritatea pe care »și-o permitea față de el vechiul slujbaş al soarei lui.

(Va urma).

proprietar: Pentru „Tipografia“, societate pe

„CONCORDIA“

societate comercială pe acții, Sibiu.

Filială în Făgăraș en gros și detail.

Depozite en gros Căneni (România) și Alba-Iulia.

Brânza de coloniale.

Zăhar, cafele fine, delicatose de saison și brânzături de tot felul, chocoladă și cacao, ciaturi (thea) veritabile și bisquits fini, precum și pesmeți, romuri veritabile de Jamaica și Cuba cognacuri adevărate franțuzești și indigene.

Mare deposit de vinuri naturale indigene dela 40 cr. litru în sus.

Vinuri veritabile de Bordeaux, Malaga, Madeira, Oporto și Xeres, champagne franțuzească adevărată precum și indigenă. Liqueuri străine și din țeară. Țuică bătrână, sligoviță, țesocină și rachiu de trebere.

Mare deposit de făină de Bănat excoletă.

Deposit bine asortat de ape minerale.

Iere moi și proaspete. Iere roșii. Rahat de „Bellavista“. Halva. Luminări de ciară, stearină, parafină și de seau. Singurul deposit al fabricii de luminări de stearină Moessner & Mersing din Galați (România).

Brânza de textil și manufactură.

Mare deposit și bine asortat în țesături de in și bumbac, pichet, barchent (de vară și de iarnă).

Garnituri de masă, serviete și prosoape.

Basmale veritabile de Irlanda. — Șifon, Oxford, Creton, Pânzături.

Bumbacuri de impletit, croșetat și brodat.

Lână răsucită și bircă.

Măsuri de cusut și brodat în culori veritabile dela Dollfus-Mieg & Co. Mülhausen i/E., cea mai renumită din lume.

Cămeși pentru bărbați și pentru tineri. Gulere, manșete și cravate.

Mare sortiment de ciorapi pentru bărbați, dame și copii.

Prețuri-curente la cerere gratis și franco. [2850, 25]

Stabiliment de I. rang
pentru boiangerie de arși și spalatorie chimică cu mașine.

Sigismund Fluss

Budapesta — Viena — Brünn — Praga.

Premii I. — Cele mai înalte distincțiuni:
10 medalii de aur, 4 cruci de distincție, Bruxella, Berlin, Londra, medalii mari de aur Paris, Berlin, Bruxella, St.-Gilles, Brünn, Aussig, Olmütz, Viena.

Pentru sezon!

Văpșește, curăță chimică, făcându-le cașicum ar fi noue, tot soiul de haine bărbațești și femețești în întregimea lor, nedescusute, împreună cu cuptoare, vătarea etc.

Glanțul de pe hainele de chamgarn il departă prin modalitate chimică proprie.

Mai departe recomandă onorabilului public institutul său chimic de spalăt (Nettoyage française)

aranjat modern cu mașine pentru garderole de bărbați, de femei și de băieți, pentru uniforme militare și de călărie, pentru toalete de promenadă, stofe de mobilă, marame colorate și brodate, covorașe, umbrele, covorașe de pat și de masă, cravate, lambrequine etc.

Boiangerie de specialități a resor pentru haine de mătăsă, cachemir, plis, catifea, lână, posamentieri de bumbac și stofe de decorațiuni în cele mai moderne, și mai veritabile culori.

Pentru tapiserii și pentru hoteluri prețuri reduse. [154] 7—10

Localuri pentru acceptare de comenzi în toate orașele mari.

Representanță pentru Transilvania în prăvălia de haine bărbațești și pentru copii a firmei

I. Ascher, Sibiu,

strada Cismădiel nr. 4 și 6,

mai departe în Mureș-Oșorhei, Brașov și Cluj.

Adresele exacte dela orașele singurătate se pot scrie la dl Ascher.

Executare neîntrecută.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Luptele Românilor.

Articuli istorici-politici

de Doctor Romanus.

Broșură de 120 pag. cuprinzând 16 excelente articuli asupra mersului istoric al luptelor noastre politice. O lectură foarte de actualitate

Prețul 50 cr.

Două cărți folositoare

pentru țăranul român

aa apărut tocmai și se află de vânzare în librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu, strada Poplăci 15:

INDREPTAR PRACTIC

IN ECONOMIA RURALĂ

compus de

cel 12 preoți intermitați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. n.

COMASĂRIILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. n.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A esit de sub tipar:

Însotirile de credit

impreunate cu

Însotiri de consum, de vânzare, de viler, de lap-tărit etc. și instrucțiuni trebuitoare.

Îndreptare practică

pentru

Înființarea și conducerea de astfel de Însotiri

de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania“

„Asociații rom. de agricultură din comitatul Sibului“

(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr. comandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“,

soc. pe acțiuni în Sibiu.

Cine dorește să cumpere

postavuri durabile și stoffe de modă

pentru haine bărbățești

să se adreseze cu deplină încredere la

Secția de postovărie

a firmei

[115] 16—18

Kastner & Öhler în Graz.

Mustre se trimit gratis.

La ordinul preainalt al M. Sale ces. și reg. apostolică.

A XX-a loterie de stat ces. reg.

pentru scopuri filantropice militare.

Această loterie de bani

unica în Austria, conceasă prin lege, conține 12.728 câștiguri în bani în suma totală de 403.160 coroane.

Câștigul principal e de:

200.000 COROANE.

Sortirea se va face irevocabil în 15 Iunie 1899.

Un los costă 4 coroane.

Losuri se pot căpăta la secția pentru loteriile de stat în Viena, I. Riemergasse 7, la colec-turile de loterii, în tutunerii, la oficiile de dare, postale, telegrafice și la cele de gară, în casele de schimb etc., prospecte de sortire pentru cumpărătorii de losuri se dau gratuit.

Losurile se expediază scutite de portul postal.

[151] 7—10

Dela direcțiunea ces. reg. de loterii.

Secția loteriilor de stat.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Novitate!

Cadou

ocasional!

LIMBA FLORILOR.

— De amor și amicitie. —

Simbolica naturală a celor mai favorite flori, compusă după explicările orientailor de

Un amoresat.

Acest volum, în format drăgălaș (32) imprimat pe hârtie velină, în două culori, negru și albastru, elegant compactat în lux, este

cadou potrivit

pentru tinerime, mai ales pentru fete.

În legătură de pânză colorată, tabla titlului imprimată cu aur.

Prețul unui exemplar 50 cr. = 1.50 lei.

„Foaia Poporului“,

este cea mai bună și mai ieftină gazetă populară.

„Foaia Poporului“

ese în fiecare Duminică, în format cuart mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte se poată abona această foaie

„Foaia Poporului“

va costa numai 2 fl. pe anul întreg sau 1 fl. pe jumătate de an.

Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.

La Librăria „Tipografie“, soc. pe acțiuni în Sibiu,

se află de vânzare

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain“

a teologilor din Blaj

1. „Epistole către un preot tiner“ de Aloisiu Melcher. Partea I. și II. 2 volume mari cu prețul redus de . . . 1 fl. 50 cr.
2. „Pregătire la moarte“, adică considerațiuni asupra maximele eterne folositoare tuturor spre meditare și preoților spre a predică, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. . . . fl. 80 cr.
3. „Duh muscălesco“, narațiune de Bolanden (45 pag.) . . . fl. 10 cr.

— Se recomandă mai ales preoților. —

Legea veterinară.

Atât primariile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împartășește economilor cele mai de lăpă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARA

și BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la stat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(184 pag. mari)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cum-păra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.